

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/209631,Delegacja-z-Japonii-z-wizyta-w-Instytucie-Pamieci-Narodowej.ht
ml](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/209631,Delegacja-z-Japonii-z-wizyta-w-Instytucie-Pamieci-Narodowej.html)
27.02.2026, 00:13

Delegacja z Japonii z wizytą w Instytucie Pamięci Narodowej

14 listopada 2024 roku Instytut Pamięci Narodowej gościł w Warszawie japońskich dyplomatów (Kancierz Ambasady Japonii w Warszawie Akira Tajima i przedstawiciel japońskiego MSZ Junichi Arima) oraz przedstawicieli stowarzyszenia rezydentów Wysp Kurylskich (Przewodniczący Stowarzyszenia Yuzo Matsumoto i Wiceprzewodniczący Tatsuhiko Nogata).

14.11.2024

Wizytę zorganizowało Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN. Gości oficjalnie powitał dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN. Przedstawił gościom strukturę IPN, z uwzględnieniem zasobu archiwalnego oraz roli pionów: śledczego, naukowego edukacyjnego, lustracyjnego, a także Wydawnictwa oraz utworzonych w 2016 r. Biura Poszukiwań i Identyfikacji oraz Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa.

Dodał, że struktura IPN dwa lata temu powiększyła się o nowe komórki: Biuro Nowych Technologii, Biuro Wydarzeń Kulturalnych, upowszechniające historię poprzez sztukę, oraz Biuro Przystanków Historia.

Dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej wspomniała o misji Instytutu w kontekście międzynarodowym, w tym roli IPN jako instytucji mentorskiej dla instytucji na całym świecie, jeśli chodzi o sprawiedliwość okresu przemian, oraz o ustawowym obowiązku dotyczącym reagowania na dyfamacje pojawiające się w przestrzeni publicznej, między innymi ze strony Federacji Rosyjskiej. Wspomniała o rozliczaniu zbrodni niemieckich i komunistycznych i przywracaniu godności ofiarom. Omówiła ponadto wysiłki prezesa IPN związane z dekomunizacją i burzeniem pomników wdzięczności Armii Czerwonej.

Uzupełnienie informacji o działalności IPN stanowiły filmy, przedstawiające rolę Instytutu w propagowaniu historii najnowszej oraz flagowy projekt realizowany przez IPN „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. Towarzysząca przedsięwzięciu ekspozycja zawiera również wątki polsko-japońskie, co mogłoby stanowić przesłankę do zorganizowania wspólnego wernisażu ekspozycji w tłumaczeniu na język japoński.

Prokurator Robert Janicki z Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wspominał o śledztwach IPN dotyczących deportacji przez ZSRS polskich obywateli z dawnych terenów Rzeczypospolitej, które po drugiej wojnie światowej przypadły Sowietom. Zaznaczył, że schemat tych wydarzeń jest bardzo podobny do tragicznych losów rdzennych mieszkańców Wysp Kurylskich. Podkreślał, że dokumentowanie takich wydarzeń w historii narodów jest bardzo istotne dla zachowania pamięci. Mimo że sprawców nie można postawić przed sądem, ale zebrane dokumenty i relacje świadków przetrwają, dokumentując cierpienie i ukazując heroiczne postawy, które mogą być wzorem dla przyszłych pokoleń.

Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek opowiedział o działaniach IPN w zakresie upamiętniania polskich bohaterów w kraju i na świecie, co pozwala upowszechniać polską historię w ramach łączącej polityki pamięci. Wspomniał, że choć Polacy i Japończycy żyją

na przeciwległych krańcach imperium rosyjskiego to nasze doświadczenia, jeśli chodzi o zbrodnie komunistyczne, pozostają podobne. W kontekście zsyłek przypomniał o przyjęciu przez rząd japoński polskich sierot z Syberii, które zapisało się we wdzięcznej pamięci Polaków.

Funkcjonowanie pionu naukowego instytutu, badania nad historią ZSRS i potencjalne pola współpracy z partnerami japońskimi zostały nakreślone przez dr. Marka Hańderka z Biura Badań Historycznych. Z kolei na pytania dotyczące edukacji historycznej odpowiadał Michał Miwa-Młot z oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN z Katowic.

Przewodniczący Stowarzyszenia Yuza Matsumoto przedstawił najnowszy raport i broszurę dotyczącą podstawowych faktów i stanowiska Japonii w sprawie Terytoriów Północnych (Wysp Kurylskich). W poruszającym wystąpieniu opisał losy deportowanych. Wspomniał, że byli mieszkańcy mogli odwiedzać wyspy – cmentarze i miejsca pamięci – w ramach trzech programów. Jednak po inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę możliwość oddania hołdu bliskim i zmówienia modlitwy na ich grobach została im odebrana. Kierowane przez Yuza Matsumoto stowarzyszenie czyni starania by jak najszerzej informować opinię publiczną w kraju i za granicą o historii wysp i obecnej niemożności ich odwiedzania. Strona japońska wyraziła chęć udziału w wydarzeniach o charakterze naukowym i edukacyjnym dotyczących zbrodni sowieckich w ramach międzynarodowych platform.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala